

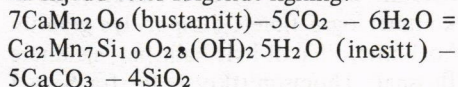
INESITT(?) BUSTANITT

Av Henrich Neumann og Borghild Nilssen, Geologisk Museum, Oslo, Oktober 1980

V.M. Goldschmidt (Die Kontaktmetamorphose im Kristianiagebiet, 1911), beskriver inesitt(?) fra axinitforekomsten på østsiden av Årvollsdalen, hvor han har funnet blokker bestående av et treaktig rødlig gult mineral som omslutter store lyse grossularkrystaller. Sammen med dette treaktige silikat opptrer molybden-glans, diopsid, gul axinit og apatitt foruten kvarts og ganske meget kalkspat. Han har plukket ut forholdsvis friskt materiale til en analyse som han åpenbart selv har utført, men sier at materialet er forurenset med kalkspat, dessuten diopsidisk pyroksen, kvarts og spor av brunsten. På grunnlag av optiske data og analysen (korrigert for forurenninger) identifiserer han forsøksvis mineralet som inesitt, men tilføyer for sikkerhets skyld et (?).

For eventuelt å bekrefte identifikasjonen av inesitt ble det gjort røntgenopptak av Goldschmidts originalmateriale. Det ble tatt flere filmer (den første 25026, 19.03.1979) og det var ikke mulig å spore noen linjer fra inesitt, mens man derimot alltid fant bustamittlinjer, til dels sammen med kvarts og kalkspatlinjer. Dette er i seg selv interessant, da bustamitt ikke tidligere er påvist i Oslofeltet. (Ivar Oftedal

omtaler bustamitt med henvisning til V.M. Goldschmidt, men har oversatt at Goldschmidt under sin omtale av bustamitt sier at dette ikke er funnet i Oslofeltets kontaktsoner). Bustamitt er altså for første gang påvist i Norge i manganrike kalksilikatmasser fra axinitforekomsten, Årvoll den 19.03.1979. Inesitt-linjer kunne riktignok ikke påvises, men man skal være oppmerksom på at mineraler av denne stukturtype gir usedvanlig dårlig røntgenogrammer. Det kan derfor ikke utelukkes at det treaktige silikat som Goldschmidt beskriver og har analysert, allikevel kan være inesitt. Historien er da antagelig at det primære mineral i virkeligheten er bustamitt som senere er omvandlet (helt eller delvis) til inesitt. Dette kan i såfall ha skjedd etter følgende ligning:

Goldschmidts tentative påvisning av inesitt har hverken kunnet bekrefte eller avkreftes og man får fremdeles beholde det som et mineral funnet i Norge på samme måte som Goldschmidt gjorde det: nemlig som inesitt(?).

Kommentar:

Den forekomsten som det her refereres til er blandt de helt klassiske forekomster i Norge. Den har fremdeles stor vitenskapelig interesse, noe artikkelen ovenfor bekrefter, og undervisningsmessig verdi. Vi ønsker alle, og vi er også best tjent med, å beholde den tilgjengelig for disse formål. Se forøvrig J. Brommeland's artikkel i forrige NAGS-nytt, (nr.1/81, side 35), hvor denne forekomsten vel faller inn

under kategori 1 eller 2, avhengig av fremtidig belastning. NAGS-nytt ønsker å kunne bringe stoff om hva som skjer på mineralfronten i Norge, men det er i høyeste grad en tillits-sak. Vi tror at de største skadene skjer p.g.a mangel på informasjon, mangel på perspektiver og holdning. Det kan vi ikke rette på ved å tie, men kun med å informere. Så, skal du til Årvoll, vis varsomhet.

Let i løsmassene, husk at forekomsten har en verdi og et formål utover det å fylle din sekk og samling.

Artikkelen er hentet fra Museet's »Interne notater» side 73 - 74) og gjengitt med velvilje fra forfattere og Museet.

Red.